

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-3716
Podgorica, 23. jula 2020. godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	24.07.	20 20. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	25/20-3	
VEZA:		
EPA:	1041XXVI	
SKRAĆENICA:		PRILOG:

PREDSJEDNIKU SKUPŠTINE CRNE GORE

PODGORICA

Vlada Crne Gore, na sjednici od 23. jula 2020. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O PODSTICAJNIM MJERAMA ZA RAZVOJ ISTRAŽIVANJA I INOVACIJA**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu s članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“, br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18 i 47/19), ovaj zakon donese po skraćenom postupku iz razloga koji su sadržani u obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela, prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su dr **SANJA DAMJANOVIĆ**, ministarka nauke i **SMILJANA PRELEVIĆ**, sekretarka Ministarstva nauke.

PREDSJEDNIK
Duško Marković, s. r.

**ZAKON
O PODSTICAJNIM MJERAMA ZA RAZVOJ ISTRAŽIVANJA I INOVACIJA**

Predmet

Član 1

Ovim zakonom propisuju se uslovi za sticanje statusa korisnika prava na podsticajne mjere, uslovi za odobravanje, obnavljanje i oduzimanje statusa korisnika podsticajnih mjera, vrste podsticajnih mjera, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje podsticajnih mjera.

Podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija

Član 2

Podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija su mjere kojima se podstiče obavljanje naučnoistraživačke i inovacione djelatnosti, kao i ulaganje u ove djelatnosti.

Podsticajne mjere iz stava 1 ovog člana imaju za cilj podsticanje ekonomskog rasta, tehnološkog razvoja, inovacija i preduzetništva kroz zapošljavanje, posebno mladih, visoko-kvalifikovanih lica, jačanje postojećih inovativnih privrednih društava i kreiranje startupova i spinofova, podsticanje izvoza, posebno u sektorima srednjih i visokih tehnologija, usluga baziranih na znanju, kao i stvaranje povoljnijeg ambijenta za naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost.

Dostupnost

Član 3

Podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija dostupne su svima pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) **istraživanje i razvoj (I&R)** predstavlja kreativnu i sistematičnu aktivnost koja se preduzima u cilju povećanja korpusa znanja i osmišljavanja novih primjena postojećeg znanja, i mora biti: nova, kreativna, neizvjesnog rezultata, sistematična i prenosiva i / ili ponovljiva. I&R obuhvata tri vrste istraživanja: osnovno istraživanje, primijenjeno istraživanje i eksperimentalni razvoj;
- 2) **inovacija** je novi ili poboljšani proizvod ili proces ili kombinacija proizvoda i procesa, koji se značajno razlikuje od postojećih ili prethodnih proizvoda ili procesa i koji je stavljen na raspolaganje potencijalnim korisnicima (proizvod) ili stavljen u upotrebu (proces);
- 3) **inovacija proizvoda** je novi ili poboljšani proizvod ili usluga, koja se značajno razlikuje od prethodnih proizvoda ili usluga pravnih ili fizičkih lica i koja je uvedena na tržište;
- 4) **inovativna aktivnost** podrazumijeva sve naučne, tehnološke, organizacione, finansijske i komercijalne procese koji vode ili su predviđeni da vode ka razvoju ili implementaciji inovacija, i može biti: inovativna aktivnost istraživanja i razvoja i inovativna aktivnost koja nije istraživanje i razvoj;
- 5) **inovativni projekat** je skup aktivnosti koji kreiraju pravna i/ili fizička lica, sa jasno definisanim ciljem, modelom upravljanja projektom, potrebnim resursima, vremenskim okvirom i očekivanim rezultatima, a čijim sprovođenjem se obavljaju programi inovacione i naučnoistraživačke djelatnosti i podstiče razvoj novih ili poboljšanih proizvoda, usluga ili procesa i njihovo uvođenje na tržište, odnosno u upotrebu;
- 6) **inovativni program** predstavlja skup inovativnih projekata i aktivnosti koji kreiraju subjekti inovacione djelatnosti, sa jasno definisanim ciljem, prioritetima, organizacijom rada, potrebnim resursima, vremenskim okvirom i očekivanim rezultatima, a čijim se sprovođenjem realizuje razvojna strategija jednog subjekta inovacione djelatnosti i ostvaruje njegovo strateško usmjeravanje ka inovacijama kao faktoru jačanja konkurentnosti;
- 7) **transfer tehnologije** je proces prenosa znanja i tehnologije koji se odvija između naučnih institucija, naučnih institucija i privrede, kao i između privrednih subjekata na domaćem ili međunarodnom tržištu, kako bi se omogućio dalji razvoj proizvoda, usluga, procesa i tehnologija, zaštita intelektualne svojine i podrška za njihovu komercijalizaciju;
- 8) **subjekat koji obavlja inovacionu djelatnost** je pravno lice osnovano u skladu sa posebnim zakonom i sa sjedištem u Crnoj Gori i fizičko lice koje kreira inovaciju, plasira nova znanja i tehnologije, na originalan i sistematičan način vrši primjenu naučnih rezultata i savremenih tehnoloških procesa u cilju kreiranja ili primjene inovacija;
- 9) **inovaciona infrastruktura** obuhvata objekte, tehničko-tehnološku opremu, softver i mrežu znanja za podršku realizaciji inovacione djelatnosti, koju odgovarajući subjekat obezbjeđuje u cilju širenja znanja i svijesti o inovacijama, podrške kreiranju i jačanju inovativnih privrednih subjekata, valorizacije rezultata I&R, poboljšanja inovativnih kapaciteta privrede i univerziteta, internacionalizacije poslovanja i naučnih aktivnosti, saradnje između privrednog, naučnog, akademskog i javnog sektora i jačanja naučne baze društva;
- 10) **startup** je novoosnovano privredno društvo koje nije starije od pet godina i koje kreira, razvija i stavlja u upotrebu inovacije sa visokim potencijalom rasta na međunarodnom tržištu;

- 11) **spinof** je novoosnovano privredno društvo nastalo kao rezultat naučnih istraživanja ili transfera tehnologija, izdvajanjem iz postojećeg pravnog lica, s ciljem komercijalne eksploatacije rezultata istraživanja ili inovacija;
- 12) **pronalazač** je fizičko lice koje samostalno obavlja inovacionu djelatnost i bavi se istraživanjem i kreiranjem idejnog rješenja, novog ili značajno poboljšanog proizvoda, usluge ili tehnologije, prototipa, novih metoda ili drugih oblika intelektualne svojine koja može biti zaštićena na nacionalnom ili međunarodnom nivou;
- 13) **inovator** je fizičko lice koje samostalno obavlja inovacionu djelatnost na način da rezultate svog istraživanja i kreiranja idejnog rješenja, novog ili bitno poboljšanog proizvoda, usluge ili tehnologije, prototipa, novih metoda ili drugih oblika intelektualne svojine koja može biti zaštićena na nacionalnom ili međunarodnom nivou, koristi u svrhu komercijalizacije;
- 14) **frilenser** je domaće ili strano fizičko lice koje ima boravište u Crnoj Gori i koje samostalno obavlja inovativne aktivnosti pružajući intelektualne usluge za potrebe domaćih i stranih pravnih i fizičkih lica;
- 15) **investitor u naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost** je pravno ili fizičko lice koje ulaže sredstva u druge subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost, i to u udjele ili akcije startapova, spinofova i fondova rizičnog kapitala za ulaganje u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost ili donira sredstva naučnoistraživačkim ustanovama ili subjektima inovacione infrastrukture. Fizičko lice može biti i "biznis anđeo", koji pored finansijskih sredstava ulaže i sopstveno znanje, iskustvo i mrežu kontakata radi unapređenja inovacione djelatnosti; i
- 16) **rizični (venture) kapital** uključuje formalni i neformalni rizični kapital koji se vlasnički ulaže u privredno društvo visokog potencijala rasta sa ciljem pokretanja, ranog razvoja ili širenja poslovanja, preuzimajući na sebe rizik sa namjerom ostvarivanja visokih profitnih stopa na uloženi kapital.

Korisnici prava na podsticajne mjere

Član 6

Korisnici prava na podsticajne mjere mogu biti domaća i strana pravna i fizička lica koja obavljaju naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost u Crnoj Gori, kao i druga pravna i fizička lica koja ulažu sredstva ili su na drugi način povezana sa ovim djelatnostima, u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

Uslovi za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera

Član 7

Pravno lice koje obavlja inovacionu djelatnost može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako:

- 1) je upisano u Centralni registar privrednih subjekata;
- 2) ima naučnoistraživački ili inovativni program ili projekat u vrijednosti od najmanje 25.000 eura, koji za predmet ima inovaciju koja je novina za domaće ili međunarodno tržište, a koji je počeo sa realizacijom nakon stupanja na snagu ovog zakona;
- 3) je do dana podnošenja zahtjeva za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera izmirilo obaveze po osnovu poreza i doprinosa, odnosno ako mu je odobreno odlaganje plaćanja poreza i doprinosa u skladu sa posebnim propisom;

Dr. [Name] [Address] [City] [State] [Zip]

Re:

[Name] [Address] [City] [State] [Zip]

cc

1

- 4) nije pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije; i
- 5) nije osnivač ili suosnivač naučnoistraživačke ustanove i subjekta inovacione djelatnosti i sa njima povezanih lica koja su već ostvarila pravo na podsticajne mjere u skladu sa ovim zakonom.

Fizičko lice koje obavlja inovacionu djelatnost može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako:

- 1) ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1, 3 i 5 ovog člana; i
- 2) je nosilac prava intelektualne svojine i/ili ima ugovor o pružanju intelektualnih usluga na inovativnom projektu po osnovu kojeg ostvaruje prihod.

Pravno lice koje obezbjeđuje inovacionu infrastrukturu može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako:

- 1) ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog člana; i
- 2) ima inovativni program odobren od strane organa državne uprave nadležnog za poslove nauke i inovacija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Pravno lice koje ulaže u inovacionu djelatnost može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako:

- 1) ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog člana; i
- 2) ulaže sredstva od najmanje 5.000 eura u naučnoistraživački, odnosno inovativni projekat upisan u Registar naučnoistraživačkih projekata, odnosno Registar inovacione djelatnosti.

Fizičko lice koje ulaže u inovacionu djelatnost može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako:

- 1) ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1, 3 i 5 ovog člana; i
- 2) ulaže sredstva od najmanje 2.500 eura u naučnoistraživački, odnosno inovativni projekat upisan u Registar naučnoistraživačkih projekata, odnosno Registar inovacione djelatnosti.

Fond za inovacije Crne Gore (u daljem tekstu: Fond) može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako:

- 1) ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog člana; i
- 2) ima godišnji program rada.

Bliže uslove za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera propisuje Ministarstvo.

Djelatnosti za koje se ne odobravaju podsticajne mjere

Član 8

Podsticajne mjere se ne mogu odobriti pravnim i fizičkim licima koja obavljaju djelatnosti:

- 1) proizvodnje i prodaje oružja i vojne opreme;
- 2) organizovanja igara na sreću;
- 3) proizvodnje i prometa bilo kojih proizvoda ili aktivnosti koje se smatraju nezakonitim ili štetnim po okolinu i/ili ljudsko zdravlje;

- 4) koje se smatraju zabranjenim u skladu sa zakonom;
- 5) proizvodnje i prometa akcizne robe;
- 6) političkih partija; i
- 7) koje ugrožavaju dostojanstvo ljudi.

Pokretanje postupka za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera

Član 9

Pravna i fizička lica koja ispunjavaju uslove iz člana 7 ovog zakona, podnose Ministarstvu zahtjev za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, pravna lica podnose dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 7 stav 1 tačka 4 ovog zakona.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, fizička lica podnose dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 7 stav 2 tačka 2 i stav 5 tačka 2 ovog zakona.

Dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 7 stav 1 tač. 1, 3 i 5 ovog zakona Ministarstvo pribavlja po službenoj dužnosti.

Provjera zahtjeva i dokaza

Član 10

Ministarstvo vrši provjeru zahtjeva za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera i dokaza iz člana 7 ovog zakona, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Potpune zahtjeve sa dokazima, Ministarstvo prosljeđuje Komisiji za dodjelu statusa korisnika podsticajnih mjera (u daljem tekstu: Komisija) na dalji postupak.

Komisija

Član 11

Ministarstvo obrazuje Komisiju, koja ima ovlaštenje da:

- 1) daje stručnu ocjenu naučnoistraživačkog, odnosno inovativnog programa ili projekta;
- 2) predlaže Ministarstvu dodjelu, obnavljanje odnosno oduzimanje statusa korisnika podsticajnih mjera u skladu sa ovim zakonom;
- 3) vrši kontrolu nad korišćenjem podsticajnih mjera propisanih ovim zakonom; i
- 4) obavlja druge poslove koji se odnose na praćenje realizacije naučnoistraživačkog odnosno inovativnog programa ili projekta.

Aktom o obrazovanju Komisije utvrđuje se sastav, način izbora i razrješenja članova Komisije, kao i druga pitanja od značaja za rad Komisije.

Članovi Komisije imaju pravo na naknadu za rad.

Dodjela statusa korisnika podsticajnih mjera

Član 12

Nakon stručne ocjene naučnoistraživačkog, odnosno inovativnog programa ili projekta koji subjekat inovacione djelatnosti obavlja ili u koji investira, inovativnog programa subjekta inovacione infrastrukture, odnosno programa rada Fonda, Komisija utvrđuje predlog za dodjelu statusa korisnika podsticajnih mjera.

Predlog iz stava 1 ovog člana Komisija dostavlja Ministarstvu, radi donošenja rješenja.

Ministarstvo u roku od 15 dana od dana prijema predloga iz stava 1 ovog člana, donosi rješenje o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera, odnosno rješenje o odbijanju zahtjeva za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera.

Status korisnika podsticajnih mjera dodjeljuje se na period do tri godine od dana donošenja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera.

Rješenje iz stava 4 ovog člana upisuje se u Registar inovacione djelatnosti i u Registar mjera koji vodi organ nadležan za poslove zaštite konkurencije.

Vođenje evidencije

Član 13

Korisnici podsticajnih mjera dužni su da vode odvojenu evidenciju o naučnoistraživačkom, odnosno inovativnom programu ili projektu pojedinačno, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva.

Obnavljanje statusa korisnika podsticajnih mjera

Član 14

Obnavljanje statusa korisnika podsticajnih mjera vrši se po postupku za dodjelu statusa korisnika podsticajnih mjera, u skladu sa ovim zakonom.

Izmjena djelatnosti korisnika podsticajnih mjera

Član 15

Korisnik podsticajnih mjera dužan je da, u slučaju izmjene djelatnosti na osnovu koje je dobio status korisnika podsticajnih mjera, podnese Ministarstvu zahtjev za izmjenu rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera, u roku od 30 dana od dana izmjene djelatnosti.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, pored dokaza o ispunjenosti uslova iz člana 7 ovog zakona, korisnik podsticajnih mjera dostavlja i dokaze o izmjeni djelatnosti.

Oduzimanje statusa korisnika podsticajnih mjera

Član 16

Ministarstvo će oduzeti status korisnika podsticajnih mjera po službenoj dužnosti, na predlog Komisije, nadležnog poreskog inspektora ili drugog zainteresovanog lica kada utvrdi da korisnik:

- 1) ne obavlja naučnoistraživačku ili inovacionu djelatnost za koju je dobio podsticajne mjere;
- 2) ne ispunjava uslove iz člana 7 ovog zakona;
- 3) ne vodi odvojenu evidenciju o naučnoistraživačkom, odnosno inovativnom programu ili projektu pojedinačno, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva;
- 4) upotrebljava status korisnika podsticajnih mjera za namjene koje su u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rješenje o oduzimanju statusa korisnika podsticajnih mjera, pored podataka propisanih zakonom, sadrži i razlog zbog kojeg se status oduzima.

Bliži način i postupak dodjele, obnavljanja i oduzimanja statusa korisnika podsticajnih mjera propisuje Ministarstvo.

Provjera ispunjenosti uslova

Član 17

Komisija vrši provjeru ispunjenosti uslova iz člana 7 ovog zakona korisnika statusa podsticajnih mjera najmanje jednom u dvije godine, o čemu podnosi izvještaj Ministarstvu.

Kontrola nad korišćenjem podsticajnih mjera

Član 18

Komisija vrši kontrolu nad korišćenjem podsticajnih mjera odobrenih u skladu sa ovim zakonom, o čemu obavještava Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za poslove finansija.

Način vršenja kontrole iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Vrste podsticajnih mjera

Član 19

Podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija, u smislu ovog zakona su umanjenje, oslobođenje ili olakšice u odnosu na:

- 1) porez na dohodak fizičkih lica i prirez na porez;
- 2) doprinose za obavezno socijalno osiguranje;
- 3) porez na dobit pravnih lica;
- 4) naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta;
- 5) korišćenje nepokretnosti i/ili zemljišta u svojini države; i
- 6) porez na nepokretnost.

Ukupan iznos svih umanjenja, oslobođenja ili olakšica, ostvarenih korišćenjem podsticajnih mjera iz stava 1 ovog člana, za jedno pravno ili fizičko lice, ne može biti veći od 300.000 eura na trogodišnjem nivou.

Subjekti inovacione djelatnosti mogu koristiti više podsticajnih mjera istovremeno, pod uslovom da ukupni iznos podsticajnih mjera ne prelazi dozvoljenu granicu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

Subjekti inovacione djelatnosti, koji su razvrstani u kategoriju velikih preduzeća u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo, mogu da koriste samo podsticajnu mjeru iz stava 1 tačka 3 ovog člana i to za uložena sredstva u druge subjekte inovacione djelatnosti u skladu sa ovim zakonom.

Bliži način korišćenja podsticajnih mjera iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Ograničenja

Član 20

Pravo na podsticajne mjere iz člana 19 ovog zakona ne mogu koristiti naučnoistraživačke ustanove i subjekti inovacione djelatnosti, koji su osnovani od organizacija koje su već ostvarile neko od ovih prava ili su ova prava ostvarili osnivači ili suosnivači naučnoistraživačke ustanove i subjekta inovacione djelatnosti i sa njima povezana lica, kao i poreski obveznik koji je korisnik državne pomoći dodijeljene zbog poteškoća u poslovanju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

Povezanim licima u smislu stava 1 ovog člana smatraju se lica između kojih postoje posebni odnosi koji mogu imati neposredni uticaj na uslove ili ekonomske rezultate transakcija između tih lica, u skladu sa zakonom kojim je uređena poreska administracija.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, pravna i fizička lica mogu koristiti podsticajne mjere iz člana 19 ovog zakona ako razvijaju inovativni proizvod i/ili uslugu koja je različita od proizvoda i/ili usluge za koju su već ostvarene podsticajne mjere.

Pravo na oslobađanje od poreza na dohodak fizičkih lica i prireza na porez

Član 21

Pravo na oslobađanje od poreza na dohodak fizičkih lica i prireza na porez, u skladu sa zakonom, mogu ostvariti:

- 1) startapovi i spinofovi za zaposlena ili angažovana lica;
- 2) lica koja obavljaju inovativnu aktivnost za potrebe stranih pravnih i fizičkih lica (frilenseri), kao i pronalazač ili inovator koji ostvaruje dohodak od inovacione djelatnosti; i
- 3) lica koja obavljaju samostalnu djelatnost, a koja ulažu sredstva u subjekte koji su upisani u Registar inovacione djelatnosti.

Obračunati porez iz stava 1 ovog člana, umanjuje se u iznosu:

- 1) od 100% za lica iz stava 1 tačka 1 ovog člana za period do pet godina od dana osnivanja;
- 2) od 80% za lica iz stava 1 tačka 2 ovog člana za vrijeme korišćenja statusa korisnika podsticajnih mjera;
- 3) uloženi sredstava, a najviše do 20.000 eura na godišnjem nivou za lica iz stava 1 tačka 3 ovog člana.

Pravo na oslobađanje od poreza na dohodak fizičkih lica, kao i prireza na porez, mogu ostvariti i fizička lica iz stava 1 tačka 1 ovog člana, koja ostvaruju primanja u obliku akcija ili udjela.

Pravo na oslobođanje od doprinosa za obavezno socijalno osiguranje

Član 22

Pravo na oslobođanje od doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, u skladu sa zakonom, mogu ostvariti:

- 1) startapovi i spinofovi za svoje zaposlene;
- 2) lica zaposlena u naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima koji obavljaju naučnoistraživačku, odnosno inovacionu djelatnost, a koja su dodatno angažovana na naučnoistraživačkim, i inovativnim programima ili projektima;
- 3) lica zaposlena ili angažovana u naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima koji obavljaju inovacionu djelatnost, na naučnoistraživačkim i inovativnim programima ili projektima, a ne ostvaruju pravo na socijalno osiguranje kod drugog pravnog lica; i
- 4) lica koja obavljaju inovativnu aktivnost za potrebe stranih pravnih lica (frilenseri), kao i pronalazači i inovatori koji ostvaruju dohodak od inovacione djelatnosti.

Pravo na oslobođanje od doprinosa za obavezno socijalno osiguranje mogu ostvariti i lica iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, koja ostvaruju primanja u obliku akcija ili udjela.

Lica iz stava 1 tačka 1 ovog člana oslobađaju se od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret poslodavca, za period od ukupno tri godine od dana donošenja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera.

Lica iz stava 1 tačka 2 ovog člana oslobađaju se od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca, isključivo na iznos naknade za angažovanje na projektu, za period trajanja projekta, a najviše do tri godine po projektu.

Lica iz stava 1 tačka 3 ovog člana oslobađaju se od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret poslodavca, za period trajanja projekta, a najviše do tri godine po projektu.

Doprinosi za obavezno socijalno osiguranje lica iz stava 1 tačka 4 ovog zakona, umanjuju se u iznosu od 80% od obračunatih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, za period trajanja statusa korisnika podsticajnih mjera.

Lica iz stava 2 ovog člana oslobađaju se od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca na primanja koja ostvaruju u obliku akcija ili udjela.

Pravo na oslobođanje od poreza na dobit pravnih lica

Član 23

Pravo na oslobođanje od poreza na dobit, u skladu sa zakonom, mogu ostvariti:

- 1) pravna lica koja su upisana u Registar inovacione djelatnosti i reinvestiraju sredstva iz ostvarene dobiti u svoje naučnoistraživačke, odnosno inovativne projekte;
- 2) pravna lica koja ulažu sredstva u druge subjekte inovacione djelatnosti i to: u udjele ili akcije startapova, spinofova i fondova rizičnog kapitala za ulaganje u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost ili doniraju sredstva naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima inovacione infrastrukture;
- 3) pravna lica koja obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu; i
- 4) Fond.

Obračunati porez na dobit pravnih lica iz stava 1 tač. 1, 3 i 4 ovog člana umanjuje se 100% na iznos dobiti koju pravno lice reinvestira u svoje naučnoistraživačke ili inovativne projekte, inovativne programe subjekata inovacione infrastrukture, odnosno program rada Fonda, za period trajanja statusa korisnika podsticajnih mjera.

Obračunati porez na dobit pravnih lica iz stava 1 tačka 2 ovog člana umanjuje se 100% za iznos sredstava koji je uloženi u:

- 1) udjele ili akcije startapova i spinofova;
- 2) donacije naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima inovacione infrastrukture u projekte i naučnoistraživačku infrastrukturu;
- 3) Fond i/ili druge investicione fondove u Crnoj Gori koji ulažu sredstva u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost.

Podsticajna mjera iz stava 3 tačka 1 ovog člana može se koristiti ako vlasnički udio u subjektima inovacione djelatnosti kumulativno nije veći od 49%.

Pravna lica iz stava 3 ovog člana treba da budu upisana u Registar inovacione djelatnosti.

Pravo na umanjenje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta

Član 24

Pravo na umanjenje naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta, u skladu sa zakonom, mogu ostvariti pravna lica kao subjekti inovacione djelatnosti za jedan poslovni objekat, koji nije od javnog interesa, i to ako najmanje 75% njegove ukupne neto površine koriste za realizaciju inovativnih programa ili projekata odnosno inovativnih programa subjekata inovacione infrastrukture.

Obračunati iznos naknade iz stava 1 ovog člana umanjuje se za 50%.

Ako pravno lice iz stava 1 ovog člana u roku od deset godina od dana dobijanja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera, promijeni namjenu objekta, dužno je da izvrši povraćaj sredstava u iznosu ostvarenog podsticaja.

Pravo na korišćenje nepokretnosti i/ili zemljišta u svojini države

Član 25

Pravo na korišćenje nepokretnosti i/ili zemljišta u svojini države, bez naknade ili pod uslovima povoljnijim od tržišnih, u skladu sa zakonom, mogu ostvariti pravna i fizička lica iz člana 7 st. 1, 3 i 6 ovog zakona koja su dobila status korisnika podsticajnih mjera, u skladu sa zakonom kojim se uređuje raspolaganje državnom imovinom.

Pravo na umanjenje poreza na nepokretnost

Član 26

Pravo na umanjenje poreza na nepokretnost koja je registrovana kao poslovni prostor, u skladu sa zakonom, mogu ostvariti pravna lica kao subjekti inovacione djelatnosti ako se nepokretnost koristi za realizaciju naučnoistraživačkog, odnosno inovativnog programa ili projekta, inovativnog programa subjekata inovacione infrastrukture, odnosno programa rada Fonda, na osnovu kojeg je dobijen status korisnika podsticajnih mjera.

Obračunati iznos poreza iz stava 1 ovog člana umanjuje se za 50%, tokom trajanja statusa korisnika podsticajnih mjera.

Nezavisna eksterna revizija

Član 27

Nezavisnu eksternu reviziju naučnoistraživačkog, odnosno inovativnog programa i projekta na osnovu kojeg su dodijeljene podsticajne mjere utvrđene ovim zakonom sprovodi Ministarstvo, nakon realizovanog programa i projekta.

Nadzor

Član 28

Nadzor nad postupkom za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera vrši Ministarstvo, a nadzor nad postupkom odobravanja finansijskih iskaza vrši organ državne uprave nadležan za poslove finansija.

Upravne mjere

Član 29

Korisniku podsticajnih mjera kome je oduzeto pravo na podsticajne mjere u skladu sa članom 16 ovog zakona, izreći će se upravna mjera obaveze plaćanja svakog dospelog iznosa koji bi korisnik podsticajnih mjera platio da nije koristio podsticajne mjere utvrđene ovim zakonom, kao i upravna mjera gubitak prava na podsticajne mjere utvrđene ovim zakonom, u trajanju do tri godine.

Upravne mjere iz stava 1 ovog člana izriče organ državne uprave nadležan za poslove finansija, rješenjem.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 30

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 31

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Obrazloženje

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbi člana 16 stav 1 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je određeno da se zakonom, u skladu s Ustavom, uređuju i druga pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Sagledavajući dinamične promjene i tehnološki napredak sa kojim se suočavamo u XXI vijeku, stvorena je realna potreba promjene i unapređenja jednog značajnog dijela privrednog ali i društvenog ambijenta u Crnoj Gori. U cilju povećanja nivoa istraživanja i inovacija, odnosno povećanja ljudskih resursa, znanja i kapitala koji se investira u naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost, pripremljen je ovaj zakon koji će omogućiti i kreirati dodatne mehanizme podrške kvalitetnim i relevantnim projektima i akterima u ovim djelatnostima, prije svega u poslovnom sektoru.

Cilj ovog zakona je podsticanje ekonomskog rasta, tehnološkog razvoja, inovacija i preduzetništva kroz zapošljavanje, posebno mladih, visoko-kvalifikovanih lica, jačanje postojećih inovativnih privrednih društava te kreiranje startupova i spinofova, naročito u sektorima srednjih i visokih tehnologija kao i usluga baziranih na znanju. Na taj način se doprinosi razvoju nove preduzetničke kulture, stvaranju povoljnijeg ambijenta za naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost, povećanju razmjene i upotrebe znanja i ideja, privlačenju ljudskih resursa i kapitala u ove djelatnosti, radi održivog razvoja i povećanja konkurentnosti domaće ekonomije. Velikim svojim dijelom, ovaj prijedlog zakona je usmjeren na rješavanje gorućeg problema našeg društva, koji se tiče "odliva mozgova" koji predstavlja strukturni i višedecenijski problem. S tim u vezi, predloženo zakonsko rješenje će pomoći da spriječimo ili usporimo odliv talentovanih mladih ljudi ali i zabilježimo dolazak istih da žive i rade u Crnoj Gori. Taj rezultat se može postići samo kroz izgradnju afirmativnog, stimulativnog i kreativnog ambijenta, kada je riječ o inovacijama i preduzetničkoj inicijativi.

Podsticaji za istraživanje i inovacije usmjereni su prvenstveno na mlade inovativne firme i startupove, a pozitivni efekti ovog zakona očekuju se kroz povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj (R&D), rast zaposlenosti i povećanje zarada u ovom sektoru, rast prihoda i rast prodaje proizvoda i usluga koje su nastale iz inovativnih aktivnosti.

Izradom Strategije pametne specijalizacije, Crna Gora se priključila inicijativi Evropske unije kojom se potencira novi model ekonomskog razvoja koji se zasniva na ciljanoj podršci naučnoistraživačkim i inovativnim aktivnostima. Predloženi zakon je usmjeren na stimulisanje ulaganja i zajedničke saradnje između poslovne, akademske i naučne zajednice. Na ovaj način želi se dati snažniji podsticaj međusketorskoj saradnji, koja bi bila usmjerena na postizanje strateških ciljeva S3 strategije, ali i u konačnom unaprijediti međunarodni konkurentski potencijal crnogorske privrede.

Ovim zakonskim propisom želi se kreirati ambijent koji će značajno smanjiti operativne troškove startupova, ali i kompanija koje ulažu u istraživanje i razvoj, uvodeći istovremeno poreske podsticaje za investitore u inovativne projekte. Zakon je u značajnoj mjeri predvidio i mjere koje po svom sadržaju i okviru stvaraju mogućnost privlačenja inovatora, preduzetnika, naučnih radnika i frilensera, prije svega iz zemalja regiona, čime bi se inovaciono-preduzetnički ekosistem strukturno osnažio, a poslovanje navedenih kategorija bi u konačnici za rezultat imalo i privlačenje stranog kapitala, povećanje platnog prometa i kreiranje novih radnih mjesta.

Budući da značajan vremenski period na početku svog rada posvećuju istraživanju i razvoju proizvoda, startapovi inicijalno ne ostvaruju prihode, zbog čega je njihove početne troškove potrebno minimizirati. Predmetnim zakonom podržaće se ova vrsta kompanija i kreirati baza podataka o startapovima koji će imati mogućnost podrške u okviru ovog zakona, i koji će lakše doći do potrebne investicije kako bi realizovali svoju ideju

Crna Gora kao otvorena ekonomija, zbog svoje geopolitičke lokacije i stabilnosti, interesantna je za strane investitore. Najznačajnije investicije u proteklom period su bile vezane za turizam, razvoj infrastrukture i energetike, đrađevinski sektor i djelimično poljoprivreda. Ovim zakonom stvaraju se mogućnosti za nova ulaganja privatnog sektora kako iz zemlje tako i iz inostranstva u tehnološki sektor koji bi trebao da postane jedna od konkurentskih prednosti Crne Gore u odnosu na region. Crna Gora svijim potencijalima može da postane jedna od najprepoznatljivijih destinacija u Evropi kada je u pitanju testiranje najnovijih tehnologija i njihovo stavljanje u upotrebu. Na taj način Crna Gora će postati regionalno evropsko čvorište koje će biti stimulatívno okruženje za transfer znanja i ljudi, koji će za konačni cilj da imà sveobuhvatni napredak našeg društva i dostizanje standarda modernih evropskih država. Ovo zakonsko rješenje u mnogome doprinosi ostvarivanju navedenih ciljeva i Crnu Goru determiniše kao državu spremnu za ulaganja u nauku, inovacije, tehnologije i transformaciju društva od tradicionalnog ka savremenom, otvorenog za nove izazove sa kojima se suočavamo u 21 vijeku.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Ovaj Zakon usaglašen je sa:

- Sporazumom o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske zajednice i njihovih država članica i Crne Gore (SSP), Glava VIII, Politika saradnje, Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja, član 112 i

- Acquis Communautaire: UFEU - Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Dio treći, Politika i unutrašnje akcije Unije, glava XIX, Naučna istraživanja, tehnološki razvoj i svemir, član 179-188/ Treaty on the Functioning of the EU, Part Three, Union Policies and Internal Actions, Title XIX, Research and Technological Development and Space, article 179-188, CELEXI: 12012E; 12012E179; 12012E180; 12012E181; 12012E182; 12012E183; 12012E184; 12012E185; 12012E186; 12012E187; 12012E188.

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA (od čl. 1 do čl. 32)

Odredbom člana 1 određeno je da se ovim zakonom propisuju uslovi za sticanje statusa korisnika prava na podsticajne mjere, uslovi za odobravanje, obnavljanje i oduzimanje statusa korisnika podsticajnih mjera, vrste podsticajnih mjera, kao i druga pitanja od značaja za ostvarivanje podsticajnih mjera.

Članom 2 uređeno je su podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija mjere kojima se podstiče obavljanje naučnoistraživačke i inovacione djelatnosti, kao i ulaganje u ove djelatnosti, kao i da podsticajne mjere imaju za cilj podsticanje ekonomskog rasta, tehnološkog razvoja, inovacija i preduzetništva kroz zapošljavanje, posebno mladih, visoko-kvalifikovanih lica, jačanje postojećih inovativnih privrednih društava i kreiranje startapova i spinofova, naročito u sektorima srednjih i visokih tehnologija, kao i usluga baziranih na znanju, kao i stvaranje povoljnijeg ambijenta za naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost.

Članom 3 utvrđena je dostupnost podsticajnih mjera svima pod uslovima propisanim ovim zakonom.

Članom 4 uređena je upotreba rodno osjetljivog jezika.

Članom 5 definisano je značenje pojedinih izraza: istraživanje i razvoj, inovacija, inovacija proizvoda inovativna aktivnost, inovativni projekat, inovativni program, transfer tehnologije, subjekat inovacione djelatnosti, inovaciona infrastruktura, startup, spinof, pronalazač, inovator, frilenser, investitor u naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost i rizični kapital, koji su definisani na osnovu Frascati priručnika (OECD, 2015), Oslo uputstva, IV izdanje (OECD i Eurostat, 2018), međunarodnim standardima u oblastima naučnih istraživanja i inovacija, kao i na osnovu Zakona o naučnoistraživačkoj djelatnosti i Zakona o inovacionoj djelatnosti i ovog zakona.

Međunarodna klasifikacija aktivnosti istraživanja i razvoja definisana je u okviru Frascati priručnika – Smjernice za prikupljanje podataka i izvještavanje o istraživanju i eksperimentalnom razvoju, koji je objavio OECD 2015. godine.

OSLO uputstvo - Smjernice za prikupljanje, izvještavanje i korišćenje podataka o inovacijama, je međunarodno priznata metodologija za prikupljanje i korišćenje statistike inovacija, i od važnosti je za donosiocje odluka širom svijeta, vezanih za inovacije, kao i za statistiku inovacija. Sadrži definicije osnovnih koncepata inovacija, smjernice za prikupljanje podataka i klasifikaciju statistike inovacija. OSLO uputstvo zajednički objavljuju OECD i Eurostat, a IV izdanje je objavljeno 2018. godine.

U **članu 6** uređeno je da korisnici prava na podsticajne mjere mogu biti domaća i strana pravna i fizička lica koja obavljaju naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost u Crnoj Gori, kao i druga pravna i fizička lica koja ulažu sredstva ili su na drugi način povezana sa ovim djelatnostima, u skladu sa uslovima propisanim ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

Odredbom **člana 7** propisani su uslovi za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera, odnosno da pravno lice koje obavlja inovacionu djelatnost može dobiti status korisnika podsticajnih mjera, pod uslovima: da je upisano u Centralni registar privrednih subjekata; da je upisano u Registar licenciranih naučnoistraživačkih ustanova ili Registar inovacione djelatnosti; da ima naučnoistraživački ili inovativni program ili projekat, koji je počeo sa realizacijom nakon stupanja na snagu ovog zakona, u vrijednosti od najmanje 25.000 eura, koji mora za predmet imati inovaciju koja je novina za domaće ili međunarodno tržište; da je do dana podnošenja zahtjeva za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera izmirilo obaveze po osnovu plaćanja poreza i doprinosa, odnosno ako mu je odobreno odlaganje plaćanja poreza i doprinosa u skladu sa posebnim propisom; da nije pokrenut stečajni postupak ili postupak likvidacije; i da nije osnivač ili suosnivač naučnoistraživačke ustanove i subjekta inovacione djelatnosti i sa njima povezanih lica koja su već ostvarila pravo na podsticajne mjere u skladu sa ovim zakonom.

Fizičko lice koje obavlja inovacionu djelatnost može steći status korisnika podsticajnih mjera, pod uslovima da je upisano u Registar inovacione djelatnosti; da ima naučnoistraživački ili inovativni program ili projekat, koji je počeo sa realizacijom nakon stupanja na snagu ovog zakona da je do dana podnošenja zahtjeva za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera izmirilo obaveze po osnovu plaćanja poreza i doprinosa, odnosno ako mu je odobreno odlaganje plaćanja poreza i doprinosa u skladu sa posebnim propisom; da nije osnivač ili suosnivač naučnoistraživačke ustanove i subjekta inovacione djelatnosti i sa njima povezanih lica koja su već ostvarila pravo na podsticajne mjere u skladu sa ovim zakonom, i da je registrovano kod organa uprave nadležnog za naplatu poreza.

Pravno lice koje ulaže u inovacionu djelatnost može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog člana; i ako ulaže sredstva od najmanje 5.000 eura u naučnoistraživački, odnosno inovativni projekat upisan u Registar naučnoistraživačkih projekata, odnosno Registar inovacione djelatnosti.

Fizičko lice koje ulaže u inovacionu djelatnost može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1, 3 i 5 ovog člana i ako ulaže sredstva od najmanje 2.500 eura u naučnoistraživački, odnosno inovacioni projekat upisan u Registar naučnoistraživačkih projekata, odnosno Registar inovacione djelatnosti.

Fond za inovacije Crne Gore može steći status korisnika podsticajnih mjera, ako ispunjava uslove iz stava 1 tač. 1, 3, 4 i 5 ovog člana i ako ima program rada odobren od strane Ministarstva.

Ovim članom je propisano da bliže uslove za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera propisuje Ministarstvo.

Odredbom člana 8 propisane su djelatnosti za koje se ne može odobriti pravo za korišćenje podsticajnih mjera, odnosno da pravnim i fizičkim licima koja obavljaju djelatnosti: proizvodnje i prodaje oružja i vojne opreme; organizovanja igara na sreću; proizvodnje i prometa bilo kojih proizvoda ili aktivnosti koje se smatraju nezakonitim ili štetnim po okolinu i/ili ljudsko zdravlje; koje se smatraju zabranjenim u skladu sa zakonom; proizvodnje i prometa akcizne robe; političkih partija; i koje ugrožavaju dostojanstvo ljudi.

Pokretanje postupka za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera, utvrđeno je članom 9, kojom je propisano da pravna i fizička lica podnose Ministarstvu nauke zahtjev za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera.

Pravna lica podnose dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 7 stav 1 tačka 4 ovog zakona.

Fizička lica podnose dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 7 stav 2 tačka 2 i stav 5 tačka 2 ovog zakona.

Zatim je utvrđeno da Ministarstvo pribavlja po službenoj dužnosti dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 7 stav 1 tač. 1, 3 i 5 ovog zakona.

Članom 10 utvrđeno je da provjeru zahtjeva pravnih i fizičkih lica vrši Ministarstvo, i ako zahtjev sadrži potpune dokaze o ispunjavanju uslova iz člana 7 ovog zakona, Ministarstvo isti upućuje na dalji postupak Komisiji za dodjelu statusa korisnika podsticajnih mjera, u roku od 15 dana od dana podnošenja zahtjeva.

Odredbom člana 11 propisano je da Ministarstvo obrazuje Komisiju koja ima ovlaštenja da: daje stručnu ocjenu inovativnog programa ili projekta; vrši provjeru ispunjenosti uslova korisnika podsticajnih mjera; predlaže Ministarstvu dodjelu i oduzimanje statusa korisnika prava na podsticajne mjere propisane ovim zakonom; vrši kontrolu nad korišćenjem podsticajnih mjera propisanih ovim zakonom; i obavlja i druge poslove koji se odnose na praćenje realizacije inovativnog programa ili projekta.

Pored toga, propisano je da se sastav Komisije, način izbora i razrješenja članova Komisije, i druga pitanja od značaja za rad Komisije, utvrđuje posebnim aktom o obrazovanju Komisije. Članovi Komisije imaju pravo na naknadu za rad.

Članom 12 utvrđeno je da u postupku dodjele statusa korisnika podsticajnih mjera, Komisija nakon stručne ocjene naučnoistraživačkog, odnosno inovativnog programa ili projekta utvrđuje predlog za dodjelu statusa korisnika podsticajnih mjera, koji dostavlja Ministarstvu, radi donošenja

rješenja. Ministarstvo u roku od 15 dana od dana prijema predloga Komisije, donosi rješenje o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera ili rješenje o odbijanju zahtjeva za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera. Zatim je utvrđeno da se status korisnika podsticajnih mjera dodjeljuje se na period do tri godine od dana donošenja rješenja, kao i da se rješenje upisuje se u Registar mjera koji vodi organ nadležan za poslove zaštite konkurencije.

U **članu 13** uređeno je da su korisnici podsticajnih mjera dužni su da vode odvojenu evidenciju o naučnoistraživačkom, odnosno inovativnom programu ili projektu pojedinačno, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva.

Obnavljanje statusa korisnika podsticajnih mjera utvrđeno je **članom 14** na osnovu kojeg se i obnavljanje statusa vrši po postupku za dodjelu statusa korisnika posticajnih mjera u skladu sa ovim zakonom.

Članom 15 propisano je da je korisnik podsticajnih mjera dužan da, u slučaju izmjene djelatnosti na osnovu koje je dobio status korisnika, podnese Ministarstvu zahtjev za izmjenu rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera, u roku od 30 dana od dana izmjene djelatnosti, uz koji dostavlja dokaze o ispunjenosti uslova iz člana 7 ovog zakona, kao i dokaz o izmjeni djelatnosti.

Oduzimanje statusa korisnika podsticajnih mjera utvrđeno je **članom 16** na osnovu kojeg će Ministarstvo rješenjem oduzeti status korisnika podsticajnih mjera po službenoj dužnosti, na predlog Komisije, nadležnog inspektora ili drugog zainteresovanog lica kada utvrdi da korisnik: ne obavlja naučnoistraživačku ili inovacionu djelatnost za koju je dobio podsticajne mjere; ne ispunjava uslove iz člana 7 ovog zakona; ne vodi odvojenu evidenciju o inovativnom programu ili projektu pojedinačno, u skladu sa propisima koji uređuju oblast računovodstva; upotrijebljava pravo statusa korisnika podsticajnih mjera za namjene koje su u suprotnosti sa ovim zakonom; i u drugim slučajevima koji su u suprotnosti sa ovim zakonom. Rješenje o oduzimanju statusa korisnika podsticajnih mjera, pored podataka propisanih zakonom, sadrži i razlog zbog kojeg se status oduzima. Pored toga, utvrđeno je da Ministarstvo propisuje bliži način i postupak dodjele, obnavljanja i oduzimanja statusa korisnika podsticajnih mjera.

Članom 17 propisano je da Komisija vrši provjeru ispunjenosti uslova korisnika kojima je dodijeljen status korisnika podsticajnih mjera najmanje jednom u dvije godine, o čemu podnosi izvještaj Ministarstvu.

Odredbom člana 18 utvrđeno je da kontrolu nad korišćenjem podsticajnih mjera odobrenih ovim zakonom vrši Komisija, o čemu izvještava Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za poslove finansija, kao i da način vršenja kontrole propisuje Ministarstvo.

Članom 19 utvrđene su vrste podsticajnih mjera, a odnose se na umanjenje, oslobođenje ili olakšice na: **porez na dohodak fizičkih lica i prirez na porez; doprinose za obavezno socijalno osiguranje; porez na dobit pravnih lica; naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta; korišćenje nepokretnosti i/ili zemljišta u svojini države; i porez na nepokretnost.**

Ukupan iznos svih umanjenja, oslobođenja ili olakšica, ostvarenih korišćenjem podsticajnih mjera iz ovog člana, za jedno pravno ili fizičko lice, ne može biti veći od 300.000 eura na trogodišnjem nivou.

Pored toga, ovim članom je utvrđeno da subjekti inovacione djelatnosti mogu koristiti više podsticajnih mjera istovremeno, pod uslovom da ukupni iznos podsticajnih mjera ne prelazi

dozvoljenu granicu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć za razvoj istraživanja i inovacija.

Zatim je utvrđeno da subjekti inovacione djelatnosti koji su razvrstani u kategoriju velikih preduzeća u skladu sa zakonom kojim se reguliše oblast računovodstva, mogu koristiti samo pravo na podsticajnu mjeru pod 3) oslobađanje poreza na dobit pravnih lica, za uložena sredstva u druge subjekte inovacione djelatnosti, i to u udjele ili akcije startapova, spinofova i fondova rizičnog kapitala za ulaganje u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost ili doniraju sredstva naučnoistraživačkim ustanovama, subjektima inovacione infrastrukture ili startapovima i spinofovima, u skladu sa zakonom.

Ministarstvo propisuje bliži način korišćenja navedenih podsticajnih mjera.

Članom 20 utvrđena su ograničenja na pravo na podsticajne mjere iz člana 19 ovog zakona, koja ne mogu koristiti naučnoistraživačke ustanove i subjekti inovacione djelatnosti, koje su osnovane od organizacija koje su već ostvarile neko od ovih prava, ili su ova prava ostvarili osnivači ili suosnivači naučnoistraživačke ustanove i subjekta inovacione djelatnosti i sa njima povezana lica, kao i poreski obveznik koji je korisnik državne pomoći dodijeljene zbog poteškoća u poslovanju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

Povezanim licima smatraju se lica između kojih postoje posebni odnosi koji mogu imati neposredni uticaj na uslove ili ekonomske rezultate transakcija između tih lica, u skladu sa zakonom kojim je uređena poreska administracija.

Izuzetno od ograničenja utvrđenih u ovom članu, pravna i fizička lica mogu koristiti podsticajne mjere ako razvijaju inovativni proizvod i/ili uslugu koja je različita od proizvoda i/ili usluge za koju su već ostvarene podsticajne mjere.

Članom 21 utvrđeno je da pravo na oslobađanje poreza na dohodak fizičkih lica i prireza na porez, i iznos umanjenja ovog poreza i prireza na porez, imaju:

- 1) startapovi i spinofovi za zaposlena ili angažovana lica – u iznosu od od 100% za period od ukupno tri godine od dana donošenja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera. Pravo na oslobađanje od poreza na dohodak fizičkih lica, kao i prireza na porez, mogu ostvariti i fizička lica zaposlena ili angažovana koja ostvaruju primanja u obliku akcija ili udjela.
- 2) lica koja obavljaju inovativnu aktivnost za potrebe stranih pravnih i fizičkih lica (frilenseri), kao i pronalazač ili inovator koji ostvaruje dohodak od inovacione djelatnosti – u iznosu od 80% za vrijeme korišćenja statusa korisnika podsticajnih mjera; i
- 3) lica koja obavljaju samostalnu djelatnost, a koja ulažu sredstva u subjekte koji su upisani u Registar inovacione djelatnosti - u visini iznosa uložениh sredstava, a najviše do 20.000 eura na godišnjem nivou na osnovu rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera.

Pravo na oslobađanje od poreza na dohodak fizičkih lica, kao i prireza na porez, mogu ostvariti i fizička lica zaposlena ili angažovana u startapovima i spinofovima, koja ostvaruju primanja u obliku akcija ili udjela.

Članom 22 utvrđeno je da pravo na oslobađanje od doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, kao i oslobađanje i umanjenje od plaćanja ovih doprinosa, mogu ostvariti:

- 1) startapovi i spinofovi za svoje zaposlene oslobađaju se od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret poslodavca, za period od ukupno tri godine od dana donošenja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera - oslobađaju se od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret poslodavca, za period od

ukupno tri godine od dana donošenja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera;

- 2) lica zaposlena u naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima koji obavljaju naučnoistraživačku, odnosno inovacionu djelatnost, a koja su dodatno angažovana na naučnoistraživačkim i inovativnim programima ili projektima - oslobađaju se od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca, isključivo na iznos naknade za angažovanje na projektu, za period trajanja projekta, a najviše do tri godine po projektu;
- 3) lica zaposlena ili angažovana u naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima koji obavljaju inovacionu djelatnost, na naučnoistraživačkim i inovativnim programima ili projektima, a ne ostvaruju pravo na socijalno osiguranje kod drugog pravnog lica - oslobađaju se od plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret poslodavca, za period trajanja projekta, a najviše do tri godine po projektu; i
- 4) lica koja obavljaju inovativnu aktivnost za potrebe stranih pravnih i fizičkih lica (frilenseri), kao i pronalazač ili inovator koji ostvaruje dohodak od inovacione djelatnosti - umanjuju se u iznosu od 80% od obračunatih doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, za period od ukupno tri godine od dana donošenja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera.

Pravo na oslobađanje doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, mogu ostvariti i fizička lica iz stava 1 tač. 1, 2 i 3 ovog člana, koja ostvaruju primanja u obliku akcija ili udjela - oslobađaju se plaćanja doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na teret zaposlenog i na teret poslodavca.

Članom 23 utvrđeno je da pravo na oslobađanje od **poreza na dobit pravnih lica** mogu ostvariti pravna lica:

- 1) ako realizacijom naučnoistraživačkih, odnosno inovativnih programa i projekata kreiraju inovacije i/ili uvode inovativne proizvode i usluge na tržište – obračunati porez se umanjuje u iznosu od 100% za dobit ostvarenu od naučnoistraživačkih, odnosno inovativnih programa i projekata, za period od ukupno tri godine od dana donošenja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera, ako pravno lice reinvestira sredstva u svoje nove naučnoistraživačke, odnosno inovativne projekte i ne vrši isplatu dividendi po osnovu udjela ili akcija, tokom perioda korišćenja podsticajne mjere;
- 2) koja ulažu sredstva u druge subjekte inovacione djelatnosti, i to u udjele ili akcije startapova, spinofova i fondova rizičnog kapitala za ulaganje u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost ili doniraju sredstva naučnoistraživačkim ustanovama, subjektima inovacione infrastrukture ili startapovima i spinofovima – obračunati porez se umanjuje u iznosu od 100% uložених sredstava u:
  - udjele ili akcije startapova i spinofova - može se koristiti ako vlasnički udio u subjektima inovacione djelatnosti kumulativno nije veći od 49%;
  - donacije naučnoistraživačkim ustanovama i subjektima inovacione infrastrukture u projekte i naučnoistraživačku infrastrukturu; i
  - Fond za inovacije Crne Gore i/ili druge investicione fondove u Crnoj Gori koji ulažu sredstva u subjekte koji obavljaju inovacionu djelatnost.

Zatim je utvrđeno da pravna lica u koja se ulaže treba da budu upisani u Registar inovacione djelatnosti.

Članom 24 utvrđeno je da pravo na umanjenje **naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta** mogu ostvariti pravna lica kao subjekti inovacione djelatnosti za jedan objekat za inovacionu djelatnost, koji nije od javnog interesa, i to ako najmanje 75% njegove ukupne neto površine koristi za realizaciju inovativnih programa ili projekata.

Ukoliko pravno lice, u roku od deset godina od dana dobijanja rješenja o dodjeli statusa korisnika podsticajnih mjera, promijeni namjenu objekta, dužno je da izvrši povraćaj sredstava u iznosu ostvarenog podsticaja.

Članom 25 utvrđeno je da pravo na **korišćenje nepokretnosti i/ili zemljišta u svojini države**, bez naknade ili pod uslovima povoljnijim od tržišnih, za realizaciju naučnoistraživačkih, odnosno inovativnih programa ili projekata, mogu ostvariti pravna i fizička lica koja su dobila status korisnika podsticajnih mjera, u skladu sa zakonom kojima se uređuje raspolaganje državnom imovinom.

Članom 26 utvrđeno je da pravo na **umanjenje poreza na nepokretnost koja je registrovana kao poslovni prostor** mogu ostvariti pravna lica kao subjekti inovacione djelatnosti ako se nepokretnost koristi za realizaciju naučnoistraživačkog, odnosno inovativnog programa ili projekta, inovativnog programa subjekata inovacione infrastrukture, odnosno programa rada Fonda, na osnovu kojeg je dobijen status korisnika podsticajnih mjera, kao i da se obračunati iznos poreza umanjuje za 50%, tokom trajanja statusa korisnika podsticajnih mjera.

U **članu 27** utvrđeno je da Ministarstvo sprovodi nezavisnu eksternu reviziju naučnoistraživačkog, odnosno inovativnog programa i projekta na osnovu kojeg su dodijeljene podsticajne mjere utvrđene ovim zakonom, nakon realizovanog programa i projekta.

Članom 28 utvrđeno je da nadzor nad postupkom za sticanje statusa korisnika podsticajnih mjera vrši Ministarstvo, a nadzor nad postupkom odobravanja finansijskih iskaza vrši organ državne uprave nadležan za poslove finansija.

U **članu 29** propisano je da korisniku podsticajnih mjera kome je oduzeto pravo na podsticajne mjere propisane ovim zakonom u skladu sa članom 16 ovog zakona, izreći će se upravna mjera obaveze plaćanja svakog dospelog iznosa koji bi korisnik podsticajnih mjera platio da nije koristio podsticajne mjere utvrđene ovim zakonom, kao i i upravna mjera gubitak prava na podsticajne mjere utvrđene ovim zakonom, u trajanju do tri godine.

Pored toga, propisano je da upravne mjere izriče organ državne uprave nadležan za poslove finansija rješenjem.

Odredbom **člana 30** propisan je rok od godinu dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona, za donošenje propisa za sprovođenje zakona.

Članom 31 propisano je da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Uticao na budžet Crne Gore će za period od 6 godina nominalno iznositi oko 4 mil. eura.

VI. RAZLOZI HITNOSTI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Postoje razlozi za donošenje Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija (*lex specialis*), po skraćenom postupku u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore.

Vlada Crne Gore priprema Treći paket ekonomskih mjera pomoći privredi i zaposlenima u okviru Programa pružanja podrške privredi i zaposlenima u cilju ublažavanja negativnih efekata epidemije novog korona virusa - COVID 19, koji će obuhvatiti i dio koji se odnosi na podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija.

Podsticajne mjere za razvoj istraživanja i inovacija treba da se realizuju kroz dva međusobno povezana zakona, novi Zakon o inovacionoj djelatnosti i Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija.

Predlogom zakona o inovacionoj djelatnosti na novi način su uređeni pravni instituti u okviru definisanog nacionalnog inovacionog sistema koji čine međusobno povezani subjekti, Vlada Crne Gore, ministarstva i drugi organi državne uprave i jedinice lokalne samouprave, Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju, Fond za inovacije Crne Gore, koji podstiču razvoj i finansiraju inovacionu djelatnost, kao i subjekti koji obavljaju inovacionu djelatnost (pravna i fizička lica), subjekti koji obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu, investitori u inovacionu djelatnost, i drugi subjekti iz sistema nauke, obrazovanja i privrede, koji doprinose razvoju inovacionih kapaciteta, stvaranju ideja i primjeni inovacija.

Predlogom zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija uređeno je da subjekti koji obavljaju inovacionu djelatnost (pravna i fizička lica), subjekti koji obezbjeđuju inovacionu infrastrukturu, investitori u inovacionu djelatnost, i drugi subjekti iz sistema nauke, obrazovanja i privrede, koji doprinose razvoju inovacionih kapaciteta, stvaranju ideja i primjeni inovacija, mogu koristiti podsticajne mjere po osnovu obavljanja naučnoistraživačke i inovacione djelatnosti, na način definisan ovim Zakonom.

Podsticajne mjere se odnose na umanjenje, oslobođenje ili olakšice na: porez na dohodak fizičkih lica i prirez na porez; doprinose za obavezno socijalno osiguranje; porez na dobit pravnih lica; naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta; korišćenje nepokretnosti i/ili zemljišta u svojini države; i porez na nepokretnu imovinu.

Na osnovu izloženog, predlažemo da Skupština Crne Gore, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine, donese Zakon o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija po skraćenom postupku.

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo nauke
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija
<p>1. Definisane probleme</p> <ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>Sagledavajući dinamične promjene i tehnološki napredak sa kojim se suočavamo u XXI vijeku, stvorena je realna potreba promjene i unapređenja jednog značajnog dijela privrednog ali i društvenog ambijenta u Crnoj Gori. U cilju povećanja nivoa istraživanja i inovacija, odnosno povećanja ljudskih resursa, znanja i kapitala koji se investira u naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost, pripremljen je predlog zakona o podsticajima za istraživanje i inovacije, koji će omogućiti i kreirati dodatne mehanizme podrške kvalitetnim i relevantnim projektima i akterima u ovim djelatnostima, prije svega u poslovnom sektoru.</p> <p>Velikim svojim dijelom, ovaj prijedlog zakona je usmjeren na rješavanje gorućeg problema našeg društva, koji se tiče "odliva mozgova" koji predstavlja strukturni i višedecenijski problem. S tim u vezi, predloženo zakonsko rješenje će pomoći da spriječimo ili usporimo odliv talentovanih mladih ljudi ali i zabilježimo dolazak istih da žive i rade u Crnoj Gori. Taj rezultat se može postići samo kroz izgradnju afirmativnog, stimulativnog i kreativnog ambijenta, kada je riječ o inovacijama i preduzetničkoj inicijativi.</p> <p>S obzirom na značaj koju inovativnost ima za ekonomski razvoj, svaka država se trudi da unaprijedi svoj poslovni ambijent u što većoj mjeri kako bi postao povoljan za kontinuirani razvoj inovacija.</p> <p>Kroz predložene zakonske izmjene, zajedno sa novim finansijskim instrumentima i unaprijeđenom organizacijom sektora istraživanja i inovacija, Crna Gora planira da inicira promjene koje mogu kreirati novi, dinamičan ekonomski i društveni tok, zasnovan na znanju i inovacijama. Koristeći praksu najuspješnijih zemalja i slijedeći njihov primjer, Crna Gora želi postane znatno brža i proaktivnija u uvođenju mehanizama koji će prvo usporiti odliv talenata u domenu inovacija i preduzetništva, a potom ga i preokrenuti. Kao mala zemlja koja ima potencijal za brzu promjenu okvirnih uslova, Crna Gora je sada u poziciji da napravi prekretnicu u svojoj ekonomiji, bazirajući je na znanju, inovacijama i internacionalizaciji.</p> <p>Vlada je do sada uradila mnogo kako bi unaprijedila poslovni ambijent i kako bi stvorila dobre prilike za preduzetništvo, ali za startup zajednicu su postojala značajna ograničenja. Uslovi i nivo postojećih subvencija i kreditne podrške adekvatni su kada su u pitanju mala i srednja i</p>	

mikro preduzeća, međutim nijesu pogodni niti primjenjivi za startup preduzetništvo. Budući da značajan vremenski period na početku svog rada posvećuju istraživanju i razvoju proizvoda, startupovi inicijalno ne ostvaruju prihode, zbog čega je njihove početne troškove potrebno minimizirati.

U prethodnom periodu Crna Gora nije imala podsticajan ambijent za razvoj startupova i shodno navedenom, oni bi se mogli svrstati u oštećene subjekte. Takvo stanje je uticalo da određeni broj mladih ljudi koji je radio na razvoju startupova i novih tehnoloških rješenja, napusti Crnu Goru i podršku potraži i dobije od drugih zemalja u kojima su kasnije registrovali svoje biznise i dobili finansiranje, čime su prepoznati da imaju visok potencijal za rast i razvoj. Pored finansijske, pružena im je i mentorska podrška kako bi brže mogli da rastu i da budu spremniji za tržište.

Predmetnim zakonom podržaće se ova vrsta brzorastućih novih kompanija i kreirati baza podataka o inovativnim startupovima koji će imati mogućnost podrške u okviru ovog zakona, i koji će lakše doći do potrebne investicije kako bi realizovali svoju ideju.

Podsticaji za istraživanje i inovacije usmjereni su prvenstveno na mlade inovativne firme i startupove, a pozitivni efekti ovog zakona očekuju se kroz povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj (R&D), rast zaposlenosti i povećanje zarada u ovom sektoru, rast prihoda i rast prodaje proizvoda i usluga koje su nastale iz inovativnih aktivnosti, kao i rast izvoza, naročito u IT sektoru.

Uloga ovog zakona će u narednom periodu biti značajno veća i iz razloga što će omogućiti smanjenje negativnih posljedica uticaja pandemije na ekonomiju Crne Gore i ubrzati razvoj onih ideja biznisa koji koriste priliku i šansu da plasiraju novi proizvod ili uslugu na domaće ili međunarodno tržište.

"Status quo" dodatno će umanjiti šansu da Crnu Goru pozicionura kao atraktivnu zemlju za tehnološke kompanije koje bi se registrovale i radile iz Crne Gore za globalno tržište. Bez podsticaja biće jako teško zadržati talentovane mlade ljude, ili privući freelansere i digitalne nomade da dođu da žive i rade ovdje, jer su uslovi i podsticaji za rad trenutno povoljniji ne samo u razvijenijim zemljama, nego čak i u pojedinim zemljama regiona.

2. Ciljevi

- Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?
- Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.

Cilj ovog zakona je podsticanje ekonomskog rasta, tehnološkog razvoja, inovacija i preduzetništva kroz zapošljavanje, posebno mladih, visoko-kvalifikovanih lica, jačanje postojećih inovativnih privrednih društava te kreiranje inovativnih startupova i spinofova, podsticanje izvoza, naročito u sektorima srednjih i visokih tehnologija kao i usluga baziranih na znanju. Na taj način se doprinosi razvoju nove preduzetničke kulture, stvaranju povoljnijeg ambijenta za naučnoistraživačku i inovacionu djelatnost, povećanju razmjene i upotrebe znanja i ideja, privlačenju ljudskih resursa i kapitala u ove djelatnosti, radi održivog razvoja i povećanja konkurentnosti domaće ekonomije.

Kroz novi regulatorni okvir biće omogućeno iskorišćavanje inovativnog potencijala u zemlji i

stvaranje preduslova za ubrzani razvoj u Crnoj Gori na putu ka članstvu u Evropskoj uniji.

Crna Gora kao otvorena ekonomija, zbog svoje geopolitičke lokacije i stabilnosti, interesantna je za strane investitore. Najznačajnije investicije u proteklom periodu bile su vezane za turizam, razvoj infrastrukture i energetike, građevinski sektor i djelimično poljoprivredu.

Ovim zakonom stvaraju se mogućnosti za nova ulaganja privatnog sektora kako iz zemlje tako i iz inostranstva u tehnološki sektor koji bi trebao da postane jedna od konkurentskih prednosti Crne Gore u odnosu na region.

Crna Gora sa svojim potencijalima može postati jedna od najprepoznatljivijih destinacija u Evropi kada je u pitanju testiranje najnovijih tehnologija i njihovo stavljanje u upotrebu. Na taj način Crna Gora je u prilici da postane regionalno evropsko čvorište koje će biti stimulatívno okruženje za transfer znanja i ljudi, i koje će za konačni cilj imati sveobuhvatni napredak našeg društva i dostizanje standarda modernih evropskih država.

Ovo zakonsko rješenje u značajnoj mjeri doprinosi ostvarivanju navedenih ciljeva i Crnu Goru determiniše kao državu spremnu za ulaganja u nauku, inovacije, tehnologije i transformaciju društva od tradicionalnog ka savremenom, otvorenog za nove izazove sa kojima se suočavamo u 21 vijeku.

Potreba za stimulisanjem i jačanjem inovativnosti kroz razvoj postojećih i novih instrumenata koji će učvrstiti saradnju sa privredom i podstaći biznis sektor da poboljša svoju konkurentnost putem uvođenja inovacija u svoje poslovne procese, prepoznata je u više strateških dokumenata:

- Srednjoročni program rada Vlade (2018-2020)
- Strategija pametne specijalizacije (2019-2024)
- Strategija naučno-istraživačke djelatnosti (2017-2021)
- Strategija inovativne djelatnosti (2016-2020)
- Strategija razvoja MSP u Crnoj Gori (2018-2022)
- Program podsticanja inovativnih startapova (2019-2021)
- Program pristupanja Crne Gore EU - PPCG (2017-2020)
- Program ekonomskih reformi (2018-2020)

Praćenje inovativnih efekata je od velikog značaja jer su dobijeni rezultati osnova za podsticanje inovativnog razvoja svake zemlje. Crna Gora se ove godine po prvi put našla na Evropskoj tabeli uspješnosti u inovacijama. Evropska tabela uspješnosti u inovacijama (European Innovation Scoreboard – EIS) pruža komparativnu analizu učinka inovacija u zemljama EU i drugim evropskim zemljama. Ona procjenjuje relativne snage i slabosti nacionalnih inovacionih sistema i pomaže zemljama da identifikuju područja koja treba dalje razvijati.

Ono što je važno istaći je da Crna Gora pokazuje najveću pozitivnu razliku prema EU u neto prilivu stranih direktnih investicija i udjelu zaposlenosti u uslugama, a najveću negativnu razliku u preduzećima koja se bave istraživanjem i razvojem.

Stoga je neophodno dodatno podstaći inovativnost MSP i njihovo ulaganje u istraživanje i razvoj kako bi se umaniio jaz u odnosu na EU zemlje.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju,

osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).

- **Objasni preferiranu opciju?**

Vlada prepoznaje značaj nauke i inovacija i to dokazuje kroz uvećanje budžeta Ministarstva nauke iz godine u godinu, kao i kroz opredjeljenje da realizuje kapitalni razvojni projekat - Naučno-tehnološki park Crne Gore, vrijedan 12 miliona eura i za koji je počelo izvođenje radova. Kreiranje NTP-a kao institucije bilo je prvi korak ka kreiranju perspektivnog i podsticajnog ambijenta za razvoj inovativne startap zajednice, kao i za razvoj naučnoistraživačkog sektora. Infrastrukturno su preduzete brojne mjere, ali, za dobro infrastrukturno funkcionisanje, neophodno je i unaprijediti postojeću legislativu kojom bi se podsticao razvoj navedenih sektora.

Mjere podsticaja za istraživanje i inovacije, koje predviđa novi Zakon, snižiće troškove kompanija za istraživanje i razvoj novih proizvoda i usluga. Ovako dizajnirane mjere će podstaći one kompanije/institucije/pojedince koje već rade na istraživanju i inovacijama da učine više, da angažuju dodatne kapacitete i unaprijede svoju konkurentsku poziciju na domaćem ili međunarodnom tržištu. Istovremeno, na ovaj način će se podstaći i druge firme da započnu aktivnosti na istraživanju i razvoju.

Predmetnim zakonom podržaće se ova vrsta brzorastućih novih kompanija i kreirati baza podataka o inovativnim startapovima koji će imati mogućnost podrške u okviru ovog zakona, i koji će lakše doći do potrebne investicije kako bi realizovali svoju ideju.

Takođe, predloženo zakonsko rješenje će pomoći da se spriječi ili uspori odliv talentovanih mladih ljudi ali i podstakne dolazak mladih talenata da žive i rade iz Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Zakonom je predviđeno da pravo na podsticajne mjere imaju: naučnoistraživačke ustanove, subjekti inovacione djelatnosti, i druga pravna i fizička lica.

Sve zemlje, razvijene i one u tranziciji, imaju neki od oblika poreskih podsticaja koje im služe kao sredstvo za postizanje ne samo ekonomskih ciljeva, već i socijalnih, i to sa primarnim ciljem rješavanja problema nezaposlenosti.

Ovim zakonskim propisom želi se kreirati ambijent koji će značajno smanjiti operative troškove inovativnih startapova, ali i osnažiti kompanije koje ulažu u istraživanje i razvoj, uvodeći istovremeno poreske podsticaje za investitore u inovativne projekte.

Zakon je u značajnoj mjeri predvidio i mjere koje po svom sadržaju i okviru stvaraju mogućnost privlačenja inovatora, preduzetnika, naučnih radnika i frilensera, prije svega iz zemalja regiona, čime bi se inovaciono-preduzetnički ekosistem strukturno osnažio, a poslovanje navedenih

kategorija bi u konačnici za rezultat imalo i privlačenje stranog kapitala, povećanje platnog prometa i kreiranje novih radnih mjesta.

Takođe, ovakvim pristupom bi se stvorila mogućnost za smanjivanje zavisnosti crnogorske ekonomije od SDI i ojačali domaći kapaciteti kojima bi se kompenzovalo eventualno smanjenje SDI.

Povećanje ulaganja u istraživanje i razvoj posebno je važno u crnogorskom kontekstu zbog relativnog nedostatka proizvodne baze ekonomije.

Ulaganja u istraživanje i inovacije pomoći će diverzifikaciji crnogorske ekonomije i stvaranju visoko-vrijednih radnih mjesta kroz izgradnju stručnih kapaciteta u oblastima visoke tehnologije. Istovremeno, povećanje broja firmi koje obavljaju istraživanje i razvoj i kreiraju inovativne proizvode i usluge, pružiće mogućnost i drugim kompanijama da iskoriste novorazvijenu tehnologiju kupovinom takozvanih „outsorce“ rješenja.

Sve OECD zemlje pružaju neki oblik podsticaja preduzećima za istraživanje i razvoj (Appelt i ostali., 2016), iz izvještaja OECD-a možemo zaključiti da je nivo podsticaja za istraživanje i razvoj u Crnoj Gori u proteklom period bio nizak.

Bespovratna sredstva i poreske olakšice za istraživanje i razvoj dva su glavna mehanizma koji se međunarodno koriste za podsticanje poslovnog istraživanja i razvoja. Prednost bespovratnih sredstava je u tome što se oni mogu usmjeriti prema određenim projektima za koje država smatra da će vjerovatno ponuditi visok socijalni povraćaj (npr., finansiranje dodjelom grantova za istraživanje i razvoj). Međutim grantovi i direktne subvencije zahtijevaju direktnu finansijsku podršku iz budžeta i u manjoj mjeri podstiču ulaganje privatnog sektora u istraživanje i razvoj u odnosu na poreske podsticaje. Razlog je u tome što poreski podsticaji ostavljaju izbor kako implementirati procese istraživanja i razvoja u rukama privatnog i naučnoistraživačkog sektora, pa će zbog toga vjerovatno dovesti do istraživanja i razvoja koji su više orijentisani na tržište.

Nijesu identifikovani negativni uticaji koje bi ovaj propis mogao izazvati.

Primjena ovog propisa neće izazvati troškove građanima i privredi, budući da se ne planira povećanje potrošnje nego preraspodjela sredstava unutar državnog budžeta. Podsticaji će u kraćem roku dovesti do pada poreskih prihoda koji će biti reinvestirani u novu vrijednost koja se može izraziti kroz rast broja inovativnih kompanija i novih radnih mjesta, povećanje izvoza i izvozno orjentisanih proizvoda/usluga, privlačenje privatnog domaćeg i stranog kapitala kao i povećanje platnog prometa kroz koji će se generisati nova vrijednost.

Predloženi zakon donijeće manja administrativna opterećenja za korisnike. Ova administrativna opterećenja jesu neophodna jer su korisnici podsticajnih mjera dužni su da vode odvojenu evidenciju o naučnoistraživačkom, odnosno inovativnom programu ili projektu pojedinačno, u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast računovodstva.

Donošenjem ovog zakona neće se stvoriti, već će dobrim dijelom biti eliminisane postojeće biznis barijere, koje su prepoznate u normalnom poslovanju startap biznisa, njihovom neadekvatnom pristupu kapitalu, kao i nedostatku podsticaja za kompanije koje žele da investiraju slobodan kapital u sopstevene inovativne projekte, odnosno da ulože u potencijalno atraktivne startap kompanije i ideje.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?**

- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? **Obrazložiti.**
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? **Obrazložiti.**
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

Članom 20 utvrđene su vrste podsticajnih mjera, a odnose se na umanjeње, oslobođenje ili olakšice na: a) porez na dohodak fizičkih lica i prirez na porez; b) doprinose za obavezno socijalno osiguranje; c) porez na dobit pravnih lica; d) naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta; e) korišćenje nepokretnosti i/ili zemljišta u svojini države; i f) porez na nepokretnu imovinu.

Pored toga, ovim članom je utvrđeno da subjekti inovacione djelatnosti mogu koristiti više podsticajnih mjera istovremeno, pod uslovom da ukupni iznos podsticajnih mjera ne prelazi dozvoljenu granicu, u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć za razvoj istraživanja i inovacija. Zakonom je utvrđeno i da subjekti inovacione djelatnosti koji su razvrstani u kategoriju velikih preduzeća, mogu koristiti samo pravo na podsticajnu mjeru koja se odnosi na oslobađanje poreza na dobit pravnih lica, za uložena sredstva u druge subjekte inovacione djelatnosti.

Detaljna analiza i procjena fiskalnog uticaja ovog zakona na budžet Crne Gore (u prilogu RIA obrasca), izrađena je od strane eksternog eksperta, angažovanog u okviru saradnje Ministarstva nauke i kancelarije UNDP-a u Podgorici.

Za precizan obračun finansijskih izdataka/prihoda postojali su ozbiljni problemi usljed nedostataka preciznih statističkih podataka na osnovu kojih bi se procjena i model obračuna mogao primjeniti. Zbog toga je urađena analiza na osnovu utvrđenih pretpostavki koje bi se mogle očekivati shodno trenutnoj situaciji i procijenjenim efektima koje bi ovaj zakon mogao donijeti.

Za svaku od predviđenih mjera urađena je procjena uticaja na budžet za period od 6 godina, kako bi se obuhvatiti maksimalni period od momenta dobijanja statusa korisnika podsticajnih mjera i njegovog obnavljanja (3+3 godine). Na osnovu urađenog **obračuna procijenjenih troškova i koristi za budžet u 6-godišnjem periodu implementacije zakona** (konzervativnom obračunu najbolje procjene koji podrazumijeva pesimistične prihode za budžet), uticaj na budžet Crne Gore će za period 6 godina nominalno iznositi -3.828.150 eura, odnosno -3.851.283 eura neto sadašnje vrijednosti.

Usvajanjem propisa predviđeno je i donošenje podzakonskih akata ali iz njih neće proistići finansijske obaveze.

Metodologija - U početnoj fazi pripreme izvršen je sveobuhvatni pregled dokumenata i podataka

traženih od strane eksperta koji je radio procjenu uticaja zakona. Nakon toga, nalazi su se aplicirati na predloženi obračun fiskalnih uticaja na budžet. Projektnim zadatkom definisana je potreba razvijanja dva ekonomska scenarija (pozitivni i negativni) sa identifikovanim direktnim i indirektnim efektima generisanim od strane predloženog nacrtu zakona o podsticajima za istraživanje i inovacije i njihove implikacije na preduzeća u MSP i velikim preduzećima koja imaju koristi od R&D poreskih podsticaja u kratkom vremensko periodu.

Dodatno, projektnim zadatkom se traži procjena prihoda i ukupnih ekonomskih efekata fiskalnih stimulacija putem identifikacije: (a) direktnog ekonomskog uticaja dobijenog od poreskih podsticajnih mera do korisnika; (b) indirektno dejstvo u vezi sa drugim kompanijama koje proističu iz lanca snabdevanja sa korisnicima.

Za potrebe ovog dijela projektnog zadatka korišćen je kalkulator za izračunavanje Ekvivalentnih godišnjih čistih direktnih troškova (EANDCB) koji će se diskontovati na 2020. godinu na neto sadašnju vrijednost na osnovu podataka iz 2019. godine. Diskonta stopa je definisana na 3,5%.

Pripremljena su tri scenarija: niski, visoki i scenario najbolje procjene.

Ovakav prikaz će dati jasan prikaz troškova i benefita po svim stavkama koje zakon tretira:

- porez na dohodak fizičkih lica i prirez na porez;
- doprinose za obavezno socijalno osiguranje;
- porez na dobit;
- naknade za komunalno opremanje građevinskog zemljišta
- Pravo na korišćenje nepokretnosti i/ili zemljišta u svojini države; i
- porez na nepokretnu imovinu.

Na osnovu pojedinačnih troškova i benefita, pripremljena je ukupna matrica scenarija. Ukupna matrica prikazuje jasne troškove, benefite i neto iznos fiskalnog uticaja ovog zakona na budžet (analiza u prilogu).

Implementacijom ovog propisa *ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze*.

Ministarka nauke i ministar finansija su u novembru 2019. godine formirali Radnu grupu za pripremu predloga ovog zakona i nju su sačinjavali eksperti iz više ministarstava (nauke, finansija i ekonomije), Univerziteta Crne Gore, Poreske uprave, kao i poslovnog sektora:

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertna podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

Tokom izrade nacrtu ovog Zakona korišćena je *ekspertna podrška* od strane konsultanta Agencije za zaštitu konkurencije *na temu državne pomoći*. Ekspertkinja je značajno doprinijela jasnom definisanju i usklađivanju uslova koji su propisani ovim zakonom sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć i sa EU regulativom i praksama u ovoj oblasti.

Takođe, u procesu izrade ovog zakona Ministarstvo je obezbijedilo ekspertnu podršku podsredstvom UNDP-a, kroz angažovanje *konsultanta koji je pripremio analizu fiskalnog uticaja ovog zakona na budžet Crne Gore*.

Ministarstvo nauke je objavilo *Javni poziv za konsultovanje zainteresovane javnosti* povodom

izrade Predloga Zakona o podsticajnim mjerama za istraživanje i inovacije. Konsultacije su bile otvorene od 15. maja do 1. juna 2020. godine, u cilju prikupljanja predloga, sugestija i komentara u početnoj fazi pripreme ovog dokumenta.

Ministarstvo je u procesu konsultacija poseban fokus imalo na inovativne kompanije i startapove iz domena IT tehnologija, kao i na frilesere i programere sa kojima je obavilo posebne razgovore putem online sastanaka i video konferencija.

Javni poziv za učešće u raspravi o nacrtu ovog zakona sproveden je u trajanju od 20 dana, u periodu od 18. juna do 8. jula 2020. godine tokom kojeg su naučna i stručna javnost, naučnoistraživačke ustanove i ustanove visokog obrazovanja, privredni subjekti, preduzetnici, NVO, građani i svi zainteresovani subjekti, imali mogućnost da se bliže upoznaju i da daju predloge za unapredjenje ovog predloga zakona.

Ministarstvo je tokom procesa konsultacija i javne rasprave dobilo niz korisnih predloga i sugestija. Nekoliko kompanija, kao i drugih privrednih subjekata i pojedinaca svoje, dostavilo je komentare i koji su pomogli da se predlog zakona značajno unaprijedi u završnoj fazi.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

Potencijalne prepreke koje mogu uticati na implementaciju propisa odnose se na eventualno kašnjenje ili odlaganje usvajanja i stupanja na snagu ovog zakonskog rješenja, usljed trenutne krize uzrokovane pandemijom Covid-19.

Takođe, primjena zakona u praksi zavisice i od toga kako budu definisani podzakonski akti, stoga je izuzetno važno da oni budu precizno definisani kako bi procedure dobijanja statusa korisnika podsticajne mjere i sprovođenja zakona bile efikasne kako u pogledu vremena odobravanja mjere, tako i u pogledu samog kvaliteta projekta koji se implementira.

Ministarstvo će nastaviti saradnju sa različitim domaćim i međunarodnim partnerima i u fazi pripreme podzakonskih akata kako bi se obezbijedili što bolji uslovi za implementaciju ovog zakona.

Kroz predviđene mjere koje će biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi, su imenovanje posebne komisije koja će profesionalno ocjenjivati projekte i davati preporuke ministarstvu za dodjelu statusa za odgovarajuću podsticajnu mjeru. Ova stručna Komisija za dodjelu statusa korisnika podsticajnih mjera će biti odabrana sa izuzetnom pažnjom, i nju će sačinjavati eksperti koji imaju kapacitet da rade procjene investicionih projekata i razumiju inovacije i startap preduzetništvo.

Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva odnose se na: broj korisnika podsticajnih mjera, broj i vrijednost subvencionisanih naučnih i inovativnih projekata; broj novoosnovanih kompanija-startapova, broj novih proizvoda i procesa; vrijednost investicija koja su uložena u inovativne proizvode i startapove, iznos finansijskih sredstava koja su povučena kroz međunarodne fondove; broj registrovanih frilensera koji plaćaju poreze državi i dr.

Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju primjene propisa biće zaduženo Ministarstvo nauke.

Članom 12 je propisano da Ministarstvo obrazuje Komisiju, koja ima ovlaštenje da daje stručnu ocjenu inovativnog programa ili projekta; da predlaže Ministarstvu dodjelu, obnavljanje odnosno oduzimanje statusa korisnika podsticajnih mjera u skladu sa ovim zakonom; da vrši nadzor nad korišćenjem podsticajnih mjera propisanih ovim zakonom; i da obavlja druge poslove koji se odnose na praćenje realizacije predmetnog programa ili projekta. Ova stručna komisija vrši nadzor nad korišćenjem podsticajnih mjera odobrenih ovim zakonom o čemu obavještava Ministarstvo i organ državne uprave nadležan za poslove finansija (član 19).

Datum i mjesto

Podgorica, 15. jul 2020. godine

Ministarka nauke

Dr Sanja Damjanović

Crna Gora
Kabinet predsjednika Vlade
Kancelarija za evropske integracije

Adresa: Bulevar revolucije 15
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301
fax: +382 20 481 301
www.kei.gov.me

Br: 01-004-907/20-1100/2

17. jul 2020.

Za: MINISTARSTVO NAUKE
ministarki Sanji Damjanović
Veza: Dopis br: 04-040/20-1147/2

Crna Gora
MINISTARSTVO NAUKE
PODGORICA
21.07.2020.

Jed. klas. znak	Redni broj	Prilog	Vrijednost
04-040/20	1147/2		

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija s pravnom tekovinom EU

Poštovana,

Dopisom broj 04-040/20-1147/2 od 17. jula 2020. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija s pravnom tekovinom Evropske unije**.

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 3/12, 31/15, 48/17 i 62/18) Kancelarija za evropske integracije je saglasna sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

GLAVNI PREGOVARAČ

Aleksandar Drljević

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija s pravnom tekovinom EU

Dostavljeno:

- Ministarstvu nauke;
- a/a

Kontakt osoba: Nevenka Vulićević, načelnik Odsjeka za usklađivanje propisa s pravnom tekovinom EU
tel: 020 481 312
email: nevenka.vulicevic@gsv.gov.me

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM
TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE**

Identifikacioni broj Izjave		MN-IU/PZ/20/03
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on Incentives for the Development of Research and Innovation	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo nauke	
- Sektor/odsjek	Direktorat za naučnoistraživačku djelatnost – Direkcija za nacionalne programe	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Dr Sanja Damjanović, ministarka nauke 020/482-145, sanja.damjanovic@mna.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Smiljana Prelević, sekretarka Ministarstva 020/405-303, smiljana.prelevic@mna.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovode propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo nauke	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VIII, Politike saradnje, član 112, Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja		
b) Stepent ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
- PPCG za period	2020-2022	
- Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 25 - Nauka i istraživanje, 1. Planovi i potrebe 1.2 Zakonodavni okvir A) Istraživanje i inovacije	
- Rok za donošenje propisa	III kvartal 2020.	
- Napomena		
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje akcije Unije, Glava XIX, Naučna istraživanja, tehnološki razvoj i svemir, član 179-188 / TFEU, Part Three, Union policies and internal actions, Title XIX, Research and technological development and space, Article 179 – 188		
Potpuno usklađeno/ Fully harmonized		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		
Ne postoji odredba sekundarnih izvora prava EU s kojom bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.		

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije	
Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.	
6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti	
/	
7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu	
/	
8. Navesti pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa	
Frascati priručnik (OECD 2015) – Smjernice za prikupljanje podataka i izvještavanje o istraživanju i eksperimentalnom razvoju	OECD's Frascati Manual – Guidelines for collecting and reporting data on research and experimental development
OSLO uputstvo (OECD 2018) - Smjernice za prikupljanje, izvještavanje i korišćenje podataka o inovacijama	OECD's Oslo Manual - Guidelines for Collecting, Reporting and Using Data on Innovation
9. Navesti da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)	
Navedeni izvori međunarodnog prava prevedeni su na crnogorski jezik.	
10. Navesti da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)	
Predlog zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija preveden je na engleski jezik.	
11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti	
U izradi Predloga zakona o podsticajnim mjerama za razvoj istraživanja i inovacija korišćena je ekspertska podrška od strane konsultanta Agencije za zaštitu konkurencije na temu državne pomoći, kao i podrška UNDP-a kroz angažovanje konsultanta koji je pripremio analizu fiskalnog uticaja ovog zakona na budžet	
 Potpis ovlašćeno lice obrađivača propisa <i>Danijanić</i>	Potpis / glavni pregovarač
Datum: 16. jul 2020. godine	Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

**SPORAZUM O STABILIZACIJI I
PRIDRUŽIVANJU**
**između Evropskih zajednica i njihovih
država članica i Republike Crne Gore**

Podgorica, 15. mart 2007.

Ugovorne strane će, naročito, saradivati u cilju jačanja administrativnih struktura i procedura da bi se obezbijedilo strateško planiranje pitanja u vezi s životnom sredinom i koordinacija između relevantnih aktera i fokusiraće se na usklađivanje zakonodavstva Crne Gore s *Acquis-em* Zajednice. Saradnja bi se, takođe, mogla fokusirati na razvoj strategija usmjerenih na značajno smanjenje zagađenja vazduha i vode na lokalnom, regionalnom i prekograničnom nivou, uspostavljanje sistema za efikasnu, čistu, održivu i obnovljivu proizvodnju i potrošnju energije, kao i na procjenu uticaja na životnu sredinu i stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu. Posebna pažnja će biti posvećena ratifikaciji i implementaciji Kjoto protokola.

Član 112

Saradnja u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja

Ugovorne strane će podsticati saradnju na civilnim naučnim istraživanjima i tehnološkom razvoju (RTD), na temelju uzajamne koristi, raspoloživosti sredstava, odgovarajućeg pristupa njihovim relevantnim programima, u zavisnosti od odgovarajućih nivoa efikasne zaštite prava intelektualne, industrijske i komercijalne svojine (IPR).

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane s *Acquis-em* Zajednice u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja.

Član 113

Regionalni i lokalni razvoj

Ugovorne strane će težiti jačanju saradnje u oblasti regionalnog i lokalnog razvoja da bi se doprinijelo privrednom razvoju i smanjenju regionalnih nejednakosti. Posebna pažnja će se posvetiti prekograničnoj, međudržavnoj i međuregionalnoj saradnji.

Saradnjom će se naročito obuhvatiti prioritetne oblasti povezane sa *acquis-em* Zajednice u oblasti regionalnog razvoja.

Član 114

Državna uprava

Saradnja će biti usmjerena na dalji razvoj efikasne i odgovorne državne uprave u Crnoj Gori, naročito kroz podršku sprovođenju vladavine prava, pravilno funkcionisanje državnih institucija u korist svih građana Crne Gore u cjelini i nesmetan razvoj odnosa između Evropske unije i Crne Gore.

Saradnja u ovoj oblasti će se uglavnom fokusirati na izgradnju institucija, uključujući razvoj i primjenu transparentnih i nepristrasnih procedura angažovanja kadrova, upravljanje ljudskim resursima, napredovanje u državnoj službi, konstantnu obuku i unaprjeđenje etike u državnoj upravi. Saradnjom će biti obuhvaćeni svi nivoi državne uprave, uključujući i lokalnu upravu.

Ugovor o funkcionisanju Evropske unije

POGLAVLJE XIX

NAUČNA ISTRAŽIVANJA, TEHNOLOŠKI RAZVOJ I SVEMIR

Član 179

1. Unija ima za cilj jačanje svoje naučne i tehnološke baze putem ostvarivanja Evropskog istraživačkog prostora u kojem istraživači, naučna znanja i tehnologija slobodno cirkulišu, i podsticanjem njegove konkurentnosti, uključujući u njegovoj privredi, pri čemu se unapređuju sve istraživačke aktivnosti koje su kroz ostala poglavlja Ugovora prepoznate kao neophodne.

2. U ovu svrhu Unija, širom čitave Unije, podstiče preduzeća, uključujući mala i srednja preduzeća, istraživačke centre i univerzitete u njihovim aktivnostima istraživanja i tehnološkog razvoja visokog kvaliteta; podržava njihova nastojanja da sarađuju jedni s drugima, sa ciljem, prevashodno, da se omogući istraživačima da slobodno sarađuju preko granica i omogućavajući preduzećima da u potpunosti iskoriste potencijal internog tržišta, posebno putem otvaranja nacionalnih javnih ugovora, definisanja zajedničkih standarda i uklanjanjem pravnih i fiskalnih prepreka takvoj saradnji.

3. O svim aktivnostima pod okriljem Ugovora u oblasti istraživanja i tehnološkog razvoja, uključujući ogledne projekte, odlučuje se u skladu sa odredbama ovog poglavlja i takve aktivnosti se sprovode u skladu sa ovim poglavljem.

Član 180

U dostizanju ovih ciljeva, Unija sprovodi sljedeće aktivnosti, upotpunjujući aktivnosti koje sprovode zemlje članice:

- a) sprovođenje programa istraživanja, tehnološkog razvoja i oglednih aktivnosti, putem unapređenja saradnje između preduzeća, istraživačkih centara i univerziteta;
- b) unapređenje saradnje u oblasti istraživanja, tehnološkog razvoja i oglednih aktivnosti Unije sa trećim zemljama i međunarodnim organizacijama;
- c) diseminacija i optimizacija rezultata istraživanja, tehnološkog razvoja i oglednih aktivnosti Unije;
- d) podsticanje obuke i mobilnosti istraživača u Uniji.

Član 181

1. Unija i zemlje članice koordiniraju svoje istraživanje, tehnološki razvoj i ogledne aktivnosti kako bi osigurale da su nacionalne i politike Unije uzajamno konzistentne.

2. U bliskoj saradnji sa zemljama članicama, Komisija može preduzeti bilo koju korisnu inicijativu kako bi unaprijedila koordinaciju iz stava 1 ovog člana, posebno inicijative čiji je cilj uspostavljanje smjernica i indikatora, organizacija razmjene najboljih praksi i priprema neophodnih elemenata za periodični monitoring i evaluaciju.

Evropski parlament se o ovome detaljno i redovno informiše.

Član 182

1. Višegodišnji okvirni program, u kojem su definisane sve aktivnosti Unije, usvaja Evropski parlament i Savjet, u postupku koji je u skladu sa uobičajenom pravnom procedurom a nakon konsultovanja Odbora za ekonomska i društvena pitanja. Ovaj okvirni program:

- utvrđuje naučne i tehnološke ciljeve koje treba ostvariti aktivnostima predviđenim u članu 180 i definiše prioritete;
- ukazuje na konture takvih aktivnosti;
- utvrđuje najveći ukupni iznos i detaljna pravila za finansijsko učešće Unije u okvirnom programu i odgovarajuće udjele u svakoj od predviđenih aktivnosti.

2. Okvirni program se prilagođava ili dopunjuje u zavisnosti od promjene okolnosti.

3. Okvirni program se sprovodi kroz specifične programe razvijene unutar svake aktivnosti. Svaki specifični program definiše detaljna pravila za njegovo šprovođenje, utvrđuje njegovo trajanje i obezbjeđuje neophodna sredstva.

Iznos neophodnih sredstava utvrđenih u specifičnim programima, ne može preći ukupan maksimalan iznos utvrđen u okvirnom programu i svakoj aktivnosti.

4. Savjet, djelujući u skladu sa specijalnom pravnom procedurom i nakon konsultovanja Evropskog parlamenta i Odbora za ekonomska i društvena pitanja, usvaja specifične programe.

5. Kao dopuna aktivnostima planiranim u višegodišnjem okvirnom programu, Evropski parlament i Savjet, djelujući u skladu sa uobičajenom pravnom procedurom i nakon konsultovanja Odbora za ekonomska i društvena pitanja, uspostavlja mjere neophodne za implementaciju Evropskog istraživačkog prostora.

Član 183

Radi implementacije višegodišnjeg okvirnog programa, Unija:

- utvrđuje pravila učešća za preduzeća, istraživačke centre i univerzitete,
- uspostavlja pravila za diseminaciju rezultata istraživanja.

Član 184

Tokom sprovođenja višegodišnjeg okvirnog programa, može se odlučiti o dopunskim programima koji uključuju učešće samo nekih zemalja članica, koje ih finansiraju, uz moguće učešće Unije. Unija usvaja pravila primjenjiva na dopunske programe, posebno u pogledu diseminacije znanja i pristupa ostalih zemalja članica.

Član 185

Tokom sprovođenja višegodišnjeg okvirnog programa, Unija može obezbijediti uslove, u saglasnosti sa uključenim zemljama članicama, za učešće u programima istraživanja i razvoja koje preduzimaju više zemalja članica, uključujući učešće u strukturama kreiranim radi izvršenja ovih programa.

Član 186

Tokom sprovođenja višegodišnjeg okvirnog programa, Unija može obezbijediti uslove za saradnju trećih zemalja i međunarodnih organizacija u istraživanju, tehnološkom razvoju i oglednim aktivnostima Unije. Detaljni aranžmani takve saradnje mogu biti predmet sporazuma između Unije i uključenih trećih strana.

Član 187

Unija može uspostaviti zajednička preduzeća ili neku drugu strukturu neophodnu za efikasno izvršenje programa istraživanja, tehnološkog razvoja i oglednih aktivnosti Unije.

Član 188

Savjet, na predlog Komisije i nakon konsultovanja Evropskog parlamenta i Odbora za ekonomska i društvena pitanja, usvaja odredbe iz člana 187.

Evropski parlament i Savjet, djelujući u skladu sa uobičajenom pravnom procedurom, i nakon konsultovanja Odbora za ekonomska i društvena pitanja, usvaja odredbe na koje se odnose čl. 183, 184 i 185.

Usvajanje dopunskih programa zahtijeva sporazum uključenih zemalja članica.